

قفقاز جنوبی: ارتباط فوتبال با ژئوپلیتیک

علی باباجان: «ارمنستان می توان مسیر آترناتیو برای خط لوله گاز باشد...»

سرویس ترکیه/خبرگزاری آران
خبرگزاری آران / سرویس ترکیه : بازی ارمنستان- ترکیه در مرکز توجه کارشناسان و رسانه های خبری بین المللی بود، البته نه از نظر ورزشی. مطبوعات، کارشناسان و سیاستمداران جهانی، ارمنی و ترکی حدس می زند که چه کسی مبتکر بازی ژئوپلیتیک در قفقاز جنوبی می باشد و ادامه آن چگونه خواهد بود...
علی باباجان: «ارمنستان می توان مسیر آترناتیو برای خط لوله گاز باشد...»
موضوع گشایش مرز بطور مفصل طی گفتگوی علی باباجان وزیر امور خارجه ترکیه با خبرگزاری Reuters در آستانه سفر وی به ایروان مطرح شد. در این مصاحبه وی بویژه خاطرنشان کرد که مرز بسته مانع اصلی در راه توسعه منطقه ای است. بگفته باباجان ابتکار ریاست ترکیه در مورد لزوم برقراری تماسها با ارمنستان که مورد انتقاد شدید احزاب مخالف قرار گرفته بود، در دوران عملیات نظامی بین گرجستان و روسیه انگیزه جدید را دریافت کرد. وی گفت: «تحولات در گرجستان در رابطه با امنیت ارسال منابع انرژی از دریای خزر به اروپای غربی نگرانیهای جدید را ایجاد کرد» و خاطرنشان نمود که «ارمنستان می تواند مسیر آترناتیو برای خط لوله گاز دریای خزر- گرجستان- غرب باشد». وزیر امور خارجه ادامه کرد که ارمنستان به نوبه خود می تواند از گشایش مرز و احیای ارتباط راه آهنی با همسایه بزرگ امتیازات اقتصادی را دریافت کند. وی در مصاحبه با خبرگزاری Reuters گفته است: «اکنون زمانی فرا رسیده است که علنا و باجرات در مورد مشکلات صحبت کنیم و سعی کنیم راه حلی را پیدا کنیم». وزیر اعلام کرد: «ما روابط دیپلماتیک با ارمنستان نداریم. ما در این راستا چکار باید بکنیم؟ موضوع بحث همین باید باشد. من امیدی به برقراری روابط دیپلماتیک طی سفر عبدالله گل به ایروان ندارم. اما ما آماده گفتگوی عمیقتر هستیم».

دبیا نیگر گکسل سردبیر مجله Turkish Policy Quaterly دیروز طی سخنرانی در سمینار «وضعیت کنونی در قفقاز. نقش اتحادیه اروپا و ناتو» در ایروان گفت: «دگرگونی سریع را نخواهیم داشت».

او خاطرنشان کرد که نباید انتظار بهبود سریع روابط ارمنی- ترکی را داشته باشیم. بگفته وی طی 5 سال اخیر ترکیه سیاست منطقه ای خود را بطور محسوس عوض کرده است و تمام منطقی این تغییرات سفر رئیس جمهور ترکیه به ارمنستان شد. با این وجود گکسل می گوید که نباید انتظار دگرگونی سریع را داشته باشیم. وی گفت: «نتیجه بکارگیری برخوردهای جدید نشان می دهد که گاهی منافع ترکیه با منافع آمریکا مطابقت ندارند» و اضافه کرد که آنکارا درک کرده است که در مسأله گسترش نفوذ سیاسی اروپای متحد به ترکیه امکانات بیشتر از آمریکا می دهد.

سایت «PanARMENIAN.Net» یادآوری می کند: «وقتی ترکهای عثمانی کشتار ارامنه را برنامه ریزی می کردند، مانند امروز دوستانه لبخند می زدند و دست فشار می دادند». سایت از روزنامه «ملیت» هم نقل قول می کند که سخنرانی عبدالله گل در سال 1993 را منتشر نموده بود. گل در آن زمان نماینده مجلس از حزب «رفاه» بود و در سخنرانی سفر لئون ترپتروسیان رئیس جمهور ارمنستان به آنکارا برای شرکت در مراسم دفن تورگوت ازال را محکوم می کرد: «توجه کنید که دولت چه سیاست مغلوبانه را انجام می دهد اگر رئیس جمهور ارمنستان جرأت می کند و در مراسم دفن رئیس جمهور کشورمان شرکت می کند. او می داند که شما فقط در مورد منافع خود فکر می کنید و از اقدامات قطعی می ترسید، در صورتیکه باید از منافع ترکیه دفاع کنیم. او می داند که شما چقدر بیطرف هستید. به من کشوری را نشان بدهید که جرأت می کند طی جنگ با برادران ما اعلام نماید که «در همه مشکلات ترکیه مقصر می باشد». کدام کشور اعلام می کند که «نقشه اروپا کاملا تشکیل شده است اما نقشه خاور نزدیک و آسیا باید تحدید شود؟ ارمنستان ادعاهایی را دارد که قارص زمین ارمنی است و سپس رئیس جمهور این کشور به ترکیه سفر می کند و شما به او دست می دهید؟ آیا ممکن است؟»
سرگئی مارکدونوف رئیس بخش مسائل روابط بین المللی انستیتوی تحلیل سیاسی و نظامی روسیه سؤال می کند: مرز ارمنستان- ترکیه می تواند باز شود اما مسأله در آن است که در مقابل از ارمنستان چه چیزی را خواهند خواست.

بنظر وی اگر قیمت گشایش مرز قره باغ است، پس «تفکرات جدید» سرژ سرکیسیان می تواند با تفکرات «قدیم» عوض شود. مارکدونوف تأکید کرد: «مسأله حل درگیری قره باغ کوهستانی باید از بهبود روابط ارمنی- ترکی جدا شود. البته این کمی مشکل خواهد بود زیرا ترکیه بعلت درگیری قره باغ کوهستانی از آذربایجان حمایت می کند. اما حتی در این صورت کل مسأله در قیمت است: آیا ارمنستان آماده انجام سازش در اصول اساسی سیاست خارجی برای بهبود روابط با ترکیه می باشد یا خیر؟»

نیکولا سارکوزی جرأت گل و سرکیسیان را مهم ارزیابی کرده است.
نیکولا سارکوزی رئیس جمهور فرانسه سفر عبدالله گل رئیس جمهور ترکیه به ارمنستان را بعنوان «قدم شجاعانه و تاریخی» ارزیابی کرد. نیکولا سارکوزی اعلام کرد: «زمانی که منطقه در وضعیت بحرانی قرار داشت، این سفر قدم شجاعانه و تاریخی در بستر روابط ارمنستان و ترکیه بود. آن امیدی به بهبود سریع روابط ارمنی- ترکی می بخشد». او همچنین شجاعت سیاسی سرژ سرکیسیان رئیس جمهور ارمنستان را مهم ارزیابی کرد و ابراز امیدواری نمود که با این دستیابی هر دو کشور به کل دنیا نشان خواهند داد که «آشتی از طریق گفتگوی علنی و احترام متقابل ممکن می باشد».

سرگئی کاراگانوف: بهبود روابط ترکیه و ارمنستان به نفع روسیه است.
سرگئی کاراگانوف رئیس هیئت رئیسه شورای امور خارجی و سیاست دفاعی خاطرنشان کرد: «این حادثه تاریخی است. خصومت بین ارمنستان و ترکیه مربوط به قتل عام یکی از عوامل بزرگ است که حتی سیاست جهانی و برخورد بسیاری از کشورها نسبت به این منطقه را تعیین می کرد. نزدیکی آنها آن معنی را دارد که اختلاف تاریخی رفع می شود». وی همچنین اضافه کرد که «این یک نشانگر دیگر است که نقشه جهانی به حرکت تندتر در آمده است». کاراگانوف توضیح داد: «كاملا قابل درك است كه تركيه و ارمنستان نه تنها برای این نزدیک شدند که توانستند تردیدها را در داخل خود رفع کنند بلکه همچنین برای اینکه لزوم همبستگی در مقابل خطرهای جدید، بویژه بیثباتی منطقه ای را احساس می کنند».

پایان پیام.